

OMBUDSMANKA SA PRE SPREVÁDZAJÚCE OSOBY OPÄŤ OBRACIA NA HLAVNÉHO HYGIENIKA

(Bratislava, 1. decembra) Verejná ochrankyňa práv **Mária Patakyová** upozorňovala na nejednotné postupy v zdravotníckych zariadeniach v súvislosti so sprevádzajúcou osobou a sprievodom maloletých pacientov a pacientok už v predchádzajúcich vlnách pandémie. Aktuálne sa znova obracia na hlavného hygienika a žiada ho o novelizáciu vyhlášky, ktorá bude okrem výnimiek zo zákazu návštev upravovať aj sprievod maloletých pacientov a rodiacich žien. Zároveň žiada o stanovenie podmienok pre túto kategóriu osôb v súlade s Usmernením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

„Rovnako ako v prvej i druhej vlne, aj aktuálne mám informácie o nejednotných postupoch, ktoré sa týkajú obmedzovania práva na sprevádzajúcu osobu pre maloletých pacientov a pre rodiace ženy pri pôrode. V praxi dochádza k situáciám, kedy si jednotlivé zdravotnícke zariadenia stanovujú vlastné pravidlá pre prítomnosť sprevádzajúcich osôb, alebo ich vnímajú ako návštevy, či dokonca ich prítomnosť vylučujú. Sprevádzajúca osoba však nie je návšteva, ale právo, ktoré má byť rešpektované, uviedla verejná ochrankyňa práv **Mária Patakyová.**

Vyhláška hlavného hygienika neupravuje špecifické postavenie sprevádzajúcich osôb a nestanovuje pre túto kategóriu podmienky

Ombudsmanka v liste hlavnému hygienikovi upozorňuje, že podľa Usmernenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky k návštevám pacientov hospitalizovaných v ústavných zdravotníckych zariadeniach počas pandémie ochorenia COVID-19, sú okrem návštev upravené aj sprevádzajúce osoby. Podľa neho majú ženy pri pôrode i maloletí pacienti a pacientky právo na jej prítomnosť.

Usmernenie však nie je záväzná a sprevádzajúce osoby navyše nie sú upravené vo vyhláške hlavného hygienika. Tá sa týka len zákazu návštev v zdravotníckych zariadeniach. V realite tak dochádza k odlišnej praxi v jednotlivých zariadeniach.

Ombudsmanka upozorňuje na dodržiavanie práv detí a rodiacich žien

Verejná ochrankyňa práv poukazuje na to, že prítomnosť rodičov nemožno považovať za bežnú návštevu. Dieťa má pri poskytovaní zdravotných služieb právo na prítomnosť rodičov. Toto právo vychádza nielen z medzinárodných dohovorov na ochranu ľudských práv, ale aj z vnútroštátnej legislatívy.

Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

Právo na prítomnosť sprevádzajúcej osoby podľa výberu rodičky je súčasťou práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života. Svetová zdravotnícka organizácia vo svojom stanovisku týkajúcom

sa pôrodníckej starostlivosti v čase pandémie COVID-19 konštatovala, že všetky tehotné ženy, vrátane žien s pozitívnym testom alebo podozrením na COVID-19, majú právo na kvalitnú zdravotnú starostlivosť pred pôrodom, počas neho a po ňom. Toto právo zahŕňa aj prítomnosť sprevádzajúcej osoby počas pôrodu podľa výberu ženy. Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie by zdravotnícky personál mal prijať také opatrenia na zníženie rizika infekcie pre seba a ostatných, ktoré by spočívali predovšetkým v používaní ochranných prostriedkov a v dodržiavaní hygienických zásad.

Ombudsmanka upozornila aj na nedávno prijaté štandardy pôrodníckej starostlivosti vydaných ministerstvom zdravotníctva, v ktorých je taktiež vyzdvihnutá dôležitosť sprevádzajúcich osôb a podľa ktorých majú ženy právo na sprevádzajúcu osobu počas celého pôrodu.

„Uvedomujem si, že vzhľadom na súčasný vývoj v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 vystúpili do popredia iné okruhy otázok, avšak považujem za nevyhnutné, aby sa počas pandémie COVID-19 uplatňovali jednotné štandardy a postupy s cieľom zabezpečiť všetkým pacientom a pacientkam rovný prístup k rovnako kvalitnej zdravotnej starostlivosti na celom území Slovenska,“ uzavrela verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.